

Gondolatok az I. Díszítőkö Konferenciához

KNEIFEL FERENC – Magyar Geológiai Szolgálat Közép-dunántúli Területi Hivatal

Előkészítés

Az I. Díszítőkö Konferencia 1999. március 25-én került megrendezésre Veszprémben. A konferencia szervezését és lebonyolítását a Magyarhoni Földtani Társulat Közép- és Észak-dunántúli Területi Szervezete vállalta. Az előkészítés során a földtudományi szakembereken kívül a díszítőkövel kapcsolatba kerülő csaknem valamennyi szakterület képviselőit megkerestük, így széles körben ismertté vált a rendezvény. A több mint 200 előzetes körlevél, valamint a Magyarhoni Földtani Társulat hírlevelében megjelent felhívás megtette hatását. A Veszprémi Akadémiai Bizottság (VEAB) Székházában tartott konferencián több mint 120 fő vett részt. A bányászatban, a földtani kutatásban érdekelt szakembereken kívül a feldolgozó ipar, a műemlékvédelem, a táj- és kertépítészet, a környezetvédelem, a természetvédelem, az építészet képviselői is érdeklődést mutattak.

Az előzetes érdeklődést fokozta, hogy termékbemutatóra és poszter-kiállításra is lehetőség kínálkozott, ami az előadások meghallgatása mellett közvetlen konzultációkra, esetleg üzleti kapcsolatok kiépítésére is lehetőséget adott.

Szakmai alapok

A díszítőkö konferencia ötlete már az elmúlt évben a Magyarhoni Földtani Társulat 150 éves fennállására rendezett jubileumi előadóülésen felmerült, aminek alkalmából díszítőkö plakett készült. A díszítőköként eddig kevésbé ismert Füredi mészkőből készített csiszolt kőlapok kedvező fogadtatásra találtak.

A díszítőkö kutatás az 1980-as években vett nagy lendületet. A Magyar Állami Földtani Intézet Területi Szolgálati megfelelő módszertani előkészítés után elkészítették az építőipari nyersanyagok országos prognózisát. Ebből nőtte ki magát az önálló díszítőkö kutatási program. A program - amelyben számos alvállalkozó is részt vett - a Magyar Állami Földtani Intézet generál kivitelezésében készült.

Két meghatározó egyéniség irányította a több évig tartó kutatási témát: dr. Kéri János és dr. Konda József. Munkájukat több szakmai cikkben is ismertették, és kéziratban elkészült a "Magyarország díszítőkö felhasználásra alkalmas kőzeteinek litosztratigráfiai formáció és tájegység szerinti értékelése" című összefoglaló munka. Ezen tanulmány elkészülte (1991) óta rendszeres és módszertanilag megalapozott díszítőkö kutatás nem folyik. Szerencsére a kéziratot tanulmányon kívül mintegy 60 db magyarországi csiszolt kőzetminta - mintegy állandó kiállítás - látható a Magyar

Geológiai Szolgálat Közép-dunántúli Területi Hivatalának folyosóján. Számos érdeklődő láthatja itt a csaknem teljes magyarországi díszítőkö kínálatot. Sajnos a rendelkezésre álló hazai kőzetanyagok közül csak néhány tud folyamatosan megjelenni a piacon. A konferencia célja éppen az volt, hogy a lehetőségeket jobban megismerje a társadalom, így a jövőben szélesebb legyen a választék díszítőkö céljára alkalmas kőzetekből.

Hogy a probléma nem mai keletű, bizonyítja az alább idézett mondat a 80-as évek közepéről: *"Munkánkkal szeretnénk kilépni a bűvös körből, amely abból áll, hogy a termelők nem hajlandók új kőzetféleséget a piacra hozni, mert nincs rá igény, a felhasználók viszont nem tudnak igényt támasztani új kőzetféleségek iránt, mert nincs a piacon, ezért nem is ismerhetik azokat."*

Következtetések, eredmények

A díszítőkö konferencia előadás sorozatát, amely 11 előadásból állt, három csoportra osztottuk. Az első csoportban az általános földtani, bányászati kérdések kerültek összefoglalásra. A második részben Magyarország különböző tájegységeinek díszítőköveiről hallhattunk négy előadást. A harmadik szakaszban a díszítőkövek építészeti vonatkozásai, a szabványosítás kérdései és a feldolgozási technológiák kerültek bemutatásra.

Már a konzultációk során lemérhetőek voltak a konferencia eredményei. A közvélemény által kevésbé ismert hazai építő-díszítőkövek bemutatása többek érdeklődését felkeltette. Ezt mutatta az is, hogy az előadások után több csoportban megtekintette a hallgatóság a Magyar Geológiai Szolgálat folyosóján levő díszítőkö kiállítást.

A konferencia felhívta a figyelmet a hazai lehetőségekre, és bemutatta a díszítőkö ipar mai helyzetét. Az megállapítható volt, hogy Magyarország nem veheti fel a versenyt olyan "díszítőkö-nagyhatalommal", mint pl. Olaszország. A jelenlegi hazai kínálat azonban különösebb erőfeszítés nélkül jelentősen növelhető lenne. Ehhez viszont megfelelő marketing tevékenység és a bányászati jogi, környezetvédelmi és természetvédelmi korlátainak áttekinthetősége szükséges.

Az eddig rendelkezésre álló vizsgálati eredmények alapján célszerű lenne egy új kutatási programot indítani, melynek címe lehetne: *"Perspektivikus díszítőkö lelőhelyek részletes kutatási programja és bányászati lehetőségei"*. Miután a kutatáshoz szükséges szellemi tőke rendelkezésre áll, célszerű lenne egy olyan - díszítőkö bányászatban, feldolgozásban érde-

kelt - vállalkozást megnyerni, amely a finanszírozásban részt venne.

A konferencia eredményességét mutatja, hogy számos kérdés nem került megvitatásra az idő rövidsége miatt, így egy második díszítők konferencia témaköre is kirajzolódott.

Lehetséges témák:

- Egy még nem kellően ismert, de kiváló tulajdonságokkal rendelkező hazai díszítők belföldi és külföldi piacra történő bevezetésének lehetőségei és feltételei.
- Egy díszítők lelőhely részletes kutatásának kritériumai.

- Egy megkutatott lelőhelyen történő bányanyitás környezetvédelmi, természetvédelmi feltételei.

- Építőkő bányák anyagának felhasználása díszítők céljára.

- Tájba illő építézet elősegítése a hazai kőanyagok "újra felfedezésével".

Ha a figyelemfelkeltés, a lehetőségekre való rávilágítás eredményes volt, akkor több hasonló témájú konferencia is rendezhető.

Nyersanyag típus	Ipari vagyon (Mt)	1997. évi termelés (kt)
Építési homokkő	31.06	42.70
Építési mészkő	407.7	484.59
Építési dolomit	500.58	1 814.82
Építési bazalttufa	0.68	0.11
Építési andezit	524.83	3 007.74
Építési andezittufa	0.28	-
Építési riolit	12.23	14.67
Építési riolittufa	3.36	17.98
Építési gránit	24.13	1.35
Építési diabáz	70.30	-
Építési dácit	5.50	-
Dácittufa	2.45	0.02
Építési bazalt	300.97	902.41
Gneisz	0.24	1.39

Építő-Díszítőkövek országos készlet és termelési adatai
1998. január 1. állapot szerint

FELHASZNÁLT IRODALOM

Kértl J. - Konda J. (1985): Építő- és díszítőkövek prognózis munkái Magyarországon. Földtani kutatás 1985/3.

Kértl J. (1990): Magyarország építő-épitőanyag-ipari ásványi nyersanyagai (Magyarázó az 1:500.000-es prognózis térképekhez. Kézirat, MAFI adattár.

Kértl J. (1991): Magyarország díszítők felhasználásra alkalmas kőzeteinek litosztratigráfiai formációi és tájegység szerinti értékelése. Kézirat, MAFI adattár.

Konda J. - Mészáros M. - Szabó A.: Ásványi nyersanyagaink felhasználásának lehetőségei a díszítők iparban. Építőanyag...?

Konda J. - Mészáros M. (1984): A magyarországi építő-díszítők kutatás stratégiája és eredményei. Földtani kutatás 1984/1.

Szabó A. (1986): A díszítők kutatás 25 évének eredményei. Földtani Kutatás 1986/2-3.

I. DÍSZÍTŐKÓ KONFERENCIA

Veszprém 1999. március 25. (Csütörtök) elhangzott előadásai

- 1. Kneifel Ferenc** (Magyar Geológiai Szolgálat): A díszítőkő fogalma, hazai példák, lehetőségek. (bevezető előadás)
- 2. Füst Antal** (Magyar Bányászati Hivatal): Magyarország díszítőkő bányászata, az alkalmazott technológia és az ásványvagyongazdálkodás kapcsolata
- 3. Klespitz János** (MININFORG Kft.): Az egykori állami kőbányák kőzeteinek építő, díszítőkő hasznosítási lehetőségei
- 4. Mátyás Ernő** (GEOPRODUCT Kft.): A Tokaji hegység natúr vulkáni építőanyagai
- 5. Pelikán Pál** (Magyar Állami Földtani Intézet): Díszítőkő feltárási lehetőségek a Bükk hegységben
- 6. Török Ákos** (BME Méternökgeológiai Tanszék): Siklós környéki díszítőkőnek földtani és kőzetfizikai vizsgálata
- 7. Szlabóczky Pál**: Az északkeleti domb és hegyvidék díszítőkő lelőhelyeinek kataszterezése és hasznosítási javaslata
- 8. Kertész Pál** (BME Méternökgeológiai Tanszék): Díszítőkővek szabványosításának kialakulása Magyarországon, az európai szabványosítás átvételének problémái
- 9. Gálos Miklós** (BME Méternökgeológiai Tanszék): Függőfolyosók teherviselő kőszerkezetei Székesfehérvár belvárosában
- 10. Szabó Attila** (GRANMA Kft.): Kövek és épületek
- 11. Gajdó András**: Márványcsempe forgácskőből. (Egy szabadalom ismertetése és története)

A SZERKESZTŐ MEGJEGYZÉSE

A Földtani Kutatás folyóirat a konferencián elhangzott földtani tárgyú előadások azon anyagát közli, melyek kéziratát a szerzők a szerkesztési határidőre (1999. június 3.) megküldték. Az elhangzott, de itt nem közölt előadások részben megjelennek a "KŐ, díszítőkő-épitő-mű-és terméskő" című a Kőfaragók Magyarországi Szövetségének hivatalos lapjában.